

Giorgia Meloni történelmet írna

2022 október 30. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Nem lesz könny? feladat.

Olaszország új miniszterelnöke, Giorgia Meloni nincs könny? helyzetben: mind a belpolitikai, mind a külpolitikai színtéren ügyes man?verezésre lesz szüksége, hogy minden szempontból képviselni tudja Olaszország és az

olasz nép érdekeit. Ennek ellenére 2008 óta el?ször mutatkozik minimális esély arra, hogy egy olasz miniszterelnök kitöltse ötéves megbízatását, hiszen a Meloni által vezetett jobboldali koalíció a választás eredményeként a Képvisel?házban és a Szenátusban is többséggel rendelkezik. Az olasz kormány azonban csak akkor tud ismét egy szemmagasságba kerülni Németországgal és Franciaországgal – és ezáltal hatékonyan érvényesíteni érdekeit –, ha a koalíció egységes marad. Ám ez a hatalmon osztozkodó pártok ideológiai rokonsága ellenére nem lesz könny? feladat.

Gúzsba kötve táncolás

Olaszországban a politika stabilitás **Silvio Berlusconi** 2001 és 2006 közötti, valamint részben 2008 és 2011 közötti regnálása óta szinte ismeretlen fogalommá vált. Kell?en szemlélteti mindezt, hogy az elmúlt tíz évben hat miniszterelnök váltotta egymást, akik közül egyetlen politikus sem volt képes legalább három évig hatalmon maradni. 2018 óta különösen törékenynek bizonyult a többpárti koalíciókényszeren alapuló olasz demokrácia: kisebbségi kormányok, bizalmatlansági indítványok, és évr?l-évre változó kormánykoalíciók sora jellemezte az olasz belpolitikát.

Az instabilitáshoz jelent?s mértékben hozzájárult, hogy az elmúlt évtizeden több esetben is gyakorlatilag Brüsszel jelölt ki egy EU-párti technokratát az ország élére, ami egyébként jelent?s demokrácia deficitet is eredményezett, hiszen a nép soha nem választotta meg ezeket a személyeket. Bármiféle demokratikus felhatalmazás nélkül, gyakorlatilag egy brüsszeli palotaforradalom keretében **Mario Monti** az Európai Bizottságból, míg **Mario Draghi** az *Európai Központi Bank* élér?l került az olasz kormányf?i pozícióba. Nem meglep? módon ezek a beavatkozási kísérletek, amelyek mindenáron *„szakért?i kormányt”* akartak Olaszországra ráer?ltetni, rendkívül hamar megbuktak: Monti egy év után, Draghi másfél év után volt kénytelen távozni pozíciójából.
De az sem véletlen, hogy **Ursula von der Leyen** a választások el?tt megfenyegette az olasz választókat, hogy következményei lesznek annak, ha *„rosszul választanak”*.

A szeptember 25-ei választást megel?z? felmérések – a közvélemény-kutatói szakma elmúlt években tapasztalt megbízhatatlansága ellenére – viszonylag pontosan jósolták meg a jobboldal gy?zelmét Olaszországban. A választói felhatalmazás értelmében az elmúlt évekkel ellentétben stabil többsége alakult a jobboldali koalíciónak, hiszen a 400 f?s Képvisel?házban 235 széket, míg a 200 f?s Szenátusban 112 széket fognak birtokolni. A **Giorgia Meloni** vezette *Olaszország Fivérei (FdI)* a **Matteo Salvini** által vezetett *Legával*, valamint **Silvio Berlusconi** nevével fémjelzett *Hajrá Olaszországgal (FI)* sikerrel kötötte meg a koalíciós szerz?dést, ezáltal elhárítva minden technikai jelleg? akadályt a kormányalakítás el?l. Noha a három párt hasonló álláspontot képvisel az országban sürg?s reformot igényl? területeken (például a migráció, a demográfiai és a gazdasági kérdések, legf?képp az adócsökkentés terén), a legnagyobb kihívást mégis a koalíció egyben tartása fogja jelenteni Meloni számára.
Nagyon súlyos, áthidalhatatlan törésvonalakról nem beszélhetünk persze, ám a jelenleg kibontakozó megélhetési válság a szankciók árnyékában kikezdheti a szövetség egységét.

Meloni következetesen szankciópárti álláspontra helyezkedik, legtöbbször úgy nyilatkozik, hogy „ez meger?síti *Olaszország nemzetközi megítélését”*, vagy hogy *„Olaszország nem lesz a Nyugat* gyenge láncszeme*”*. Ezzel szemben Salvini és Berlusconi a lakosság többségéhez hasonlóan a szankciók feloldását követelné, amiért azok egyre súlyosabb terheket rónak az átlagemberekre. Az Európai Bizottság szerint Berlusconi egyébként maga is megszegte az oroszellenes szankciókat azáltal, hogy elfogadott húsz üveg vodkát **Vlagyimir Putyin** orosz elnökt?l születésnapja alkalmából. Meloni sem hagyta szó nélkül Berlusconi Putyinhoz f?z?d? személyes kapcsolatait, és nyíltan megüzente neki, hogy *„Olaszország szilárd tagja Európának és a NATO-nak. Azok, akik nem értenek egyet ezzel a sarokk?vel, azok nem lesznek a kormány tagjai, akár a kormányalakítás kútba esésének árán sem”*.

Meloni tehát er?teljesen atlantista politikát hirdetett meg, ami nem meglep? annak fényében, hogy az uniós helyreállítási alap pénzeihez csak akkor jut hozzá Olaszország, ha folytatja a **Mario Draghi** által megkezdett reformokat. Az új olasz miniszterelnök tisztában van azzal, hogy – miután az olasz államadósság mértéke a GDP 150 százalékát is meghaladja – hazájának éget?en szüksége van a 200 milliárd euró érték? támogatásra, és ezért kompromisszumkész partnernek bizonyul. A gazdasági kérdések fel?l megvizsgálva tehát igencsak sz?k man?verezési lehet?ségei vannak az új kormánynak.
Éppen ezért a hatékonyság növelése érdekében a pénzügyekkel és külpolitikával foglalkozó kabinetek élére Meloni is az EU-ban jó kapcsolati t?kével rendelkez?, mérsékelt személyeket nevezett ki **Giancarlo Giorgetti**, valamint **Antonio Tajani** személyében.

Mindennek ellenére Meloni beiktatási beszédes során egy potenciális szembenállás lehet?séget is el?re vetítette

az Európai Unióval, amikor arról beszélt, hogy noha *„kormánya tiszteletben fogja tartani a jelenleg hatályos szabályokat”*, de azért azon is dolgozni fog, hogy a nem m?köd?ket megváltoztassa, például az unió közkiadásokra vonatkozó szabályát.

Magabíró lesz-e Olaszország?

A kabinetek élére Meloni – saját emberein és szövetségesein túl – egyaránt nevezett ki technokratákat, valamint a 2008-as Berlusconi-kormány veteránjait is. Ennek ellenére nem késett a progresszívok szokásos kritikája, amely szerint *„nem elég sokszín? az új kormány”*, hiszen a n?i miniszterek aránya alig 25 százalék. A haladáspártiak szemében az, hogy Meloni személyében egy n? vezeti Olaszországot sem kielégít?, hiszen egy konzervatív, az LMBTQ-lobbit kritizáló családanyáról van szó, és nem egy progresszív feministáról.
Úgy t?nik tehát, hogy a *„n?i kvótáknak”* való megfelelés terén továbbra sem a tudás vagy rátermettség számít, hanem a progresszív napirend hatalmi céljainak kiszolgálása.

Ezzel pedig el is érkeztünk a kulturális természet? kérdésekhez, amelyekben már az új olasz kormány is konfrontatívabban léphet fel Brüsszellel szemben. Miután a 2015-ös migrációs válság félrekezelése jelent?s mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a jobboldali blokk gy?zedelmeskedett, és a legtöbb szavazatot szerz? pártok is deklaráltan bevándorlásellenesként határozzák meg magukat, üdvözít? változás várható az illegális migráció megfékezése terén. Meloni a parlamentben tartott nyitóbeszédében azt szorgalmazta, hogy az EU támogatásával hozzanak létre úgynevezett hotspotokat Észak-Afrikában, ahol feldolgozhatnák a menekültkérelmeket, amivel párhuzamosan az uniós er?k meggátolják az embercsempész hajók elindulását is. Ezt a javaslatot egyébként a magyar kormány már 2015-ben megfogalmazta, amihez azóta a legtöbb európai nemzet vezet?je is csatlakozott (például **Emmanuel Macron** és a *Willkommenskultur* totális cs?dje után megvilágosodott **Angela Merkel** is).
Olaszországban a határvédelem kérdéseiben a belügyminisztérium az illetékes szerv, aminek élére az új olasz miniszterelnök **Matteo Piantedosi**t nevezte ki, aki néhány éve Salvini jobbkezeként segédkezett az embercsempész NGO-hajók távol tartásában az olasz partoktól.
Maga Salvini pedig a kiköt?kért és parti?rségért is felel?s infrastrukturális tárcát vezeti majd, ami szintén elengedhetetlen a hatékony határvédelemhez.

Az is jól mutatja, hogy Meloni mily mértékben elkötelezett Olaszország megreformálása terén, hogy több minisztérium hatásköre b?vült, ezek közül kiemelkedik, hogy a családügyi minisztérium immár a születéspolitikáért és az esélyegyenl?ségért is felel?s lesz a jöv?ben. Ezen kabinet élére **Eugenia Roccella** katolikus élet- és családvéd? került, aki korábban többször is felszólalt az azonos nem? párok házassága és örökbefogadási joga, valamint az LMBTQ-lobbi ellen is. Nem meglep? módon Roccella kinevezése után rögtön a progresszív szervezetek célkeresztjébe került, amelyeknek vádjai szerint *„Meloni új Olaszországa a középkorba vezeti vissza az országot”*.

Mindezek mellett szintén a nemzeti önrendelkezés visszaszerzésére tett kísérletnek tekinthet?, hogy a gazdasági fejlesztési minisztérium új feladatköréhez tartozik ezentúl az olasz vállalatok, valamint nemzeti – *„Made in Italy”* címkével ellátott – termékek felvirágoztatása, továbbá a mez?gazdasági tárca felel?s lesz az *„élelmiszerszuverenitásért”* is.
Vagyis röviden: az új kormány kísérletet tesz arra, hogy magabíró országgá varázsolja Olaszországot.

Összességében tehát azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az elmúlt évtized politikai turbulenciái után viszonylag szilárd kormánya alakult Olaszországnak, ám ennek meg?rzése komoly kihívások elé állíthatja Melonit. A tél közeledtével a szankciókból fakadó energia- és megélhetési válság több millió olasz állampolgárt érint, ami id?vel akár arra is kényszerítheti Melonit, hogy újragondolja szankciópárti álláspontját. A társadalomnak jelenleg csak relatív többsége szankcióellenes, ám ha az egzisztenciális válság tovább súlyosbodik, akkor a túlnyomó többség akaratával szemben kérdéses, hogy meddig tudna hatalmon maradni a kormány. F?képp úgy, hogy a belpolitikai stabilitás megtartása nélkül sem az ambiciózus, több éves id?távra tervez? reformokat nem tudná véghezvinni Meloni, de azt sem tudná elérni, hogy hosszú id? után Berlin és Párizs egyenrangú partnernek tekintse Rómát.
A mozgástér tehát sz?k, ám Meloni patrióta szemlélete az eddigi gyakorlattal ellentétben Olaszország érdekeit helyezi el?térbe, ami teret engedhet a pragmatikus érdekérvényesítésnek.
Biró András, a XXI. Század Intézet kutatója
www.888.hu

Ajánló